

Seat No. : _____

NA-109

November-2021

M.A., Sem.-III

501 : Gujarati

(ગ્રંથકારનો અભ્યાસ : પ્રેમાનંદ)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

વિભાગ – I

નીચેના આઠ પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો :

42

1. પ્રેમાનંદની સર્જકતાને ઘડનારાં મહત્ત્વના સર્જક પરિબલોની ચર્ચા કરી તેમના સાહિત્યનો પરિચય આપો.
2. આખ્યાન ક્ષેત્રે પ્રેમાનંદનું પ્રદાન ચર્ચો.
3. આખ્યાનકાર પ્રેમાનંદની વિશેષતા-મર્યાદાઓની સદષ્ટાંત ચર્ચા કરો.
4. આખ્યાનના ઘટક તત્ત્વોને આધારે 'નળાખ્યાન'ની સમીક્ષા કરો.
5. પ્રેમાનંદના આખ્યાનોમાં નિરૂપિત સામાજિક સંદર્ભ વિશે નોંધ લખો.
6. આખ્યાનના લક્ષણોને આધારે 'કુંવરબાઈનું મામેરું'ની સમીક્ષા કરો.
7. આખ્યાનના આધારે પ્રેમાનંદની રસનિરૂપણકલાની ચર્ચા કરો.
8. આખ્યાનના આધારે પ્રેમાનંદની પાત્રચિત્રણકલાની ચર્ચા કરો.

વિભાગ – II

9. નીચેનામાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો :

8

(1) પ્રેમાનંદે નરસિંહ મહેતાના જીવન આધારિત કયા આખ્યાનની રચના કરી છે ?

(a) નળાખ્યાન	(b) ઓખાહરણ
(c) શ્રાદ્ધ	(d) રણચંડા

- (2) પ્રેમાનંદના પિતાનું નામ જણાવો.
- (a) નરભેરામ (b) પ્રેમાશંકર
(c) કૃષ્ણરામ (d) દયારામ
- (3) ‘રસની બાબતમાં કોઈપણ ગુજરાતી કવિ એના પેંગડામાં પગ ઘાલે એવો નથી. તાક્યું તીર મારનારો તો પ્રેમાનંદ જ...’ – વિધાન કયા અભ્યાસીનું છે ?
- (a) નર્મદ (b) નવલરામ
(c) કેશવલાલ ધ્રુવ (d) ન્હાનાલાલ
- (4) ‘ચંદ્રલાસાખ્યાન’ આખ્યાનની કડવા સંખ્યા જણાવો.
- (a) 24 (b) 14
(c) 28 (d) 16
- (5) દમયંતીના પિતાનું નામ જણાવો.
- (a) સૂરસેન (b) વીરસેન
(c) ભીમક (d) ઋતુપર્ણ
- (6) કુંવરબાઈના સસરાનું નામ જણાવો.
- (a) શ્રીરંગ મહેતા (b) દામોદર દોશી
(c) નરસિંહ મહેતા (d) મદન મહેતા
- (7) ‘નહીં બોલો જો મન મૂકી તો અમો ઊઠી જશું.’ પંક્તિ પ્રેમાનંદના કયા આખ્યાનની છે ?
- (a) ચંદ્રલાસાખ્યાન (b) મામેરું
(c) રણયજ્ઞ (d) નળાખ્યાન
- (8) નીચેના પૈકી પ્રેમાનંદની કઈ કૃતિ શંકારૂપદ ગણાય છે ?
- (a) મદાલસાખ્યાન (b) સ્વર્ગની નિસરણી
(c) સુધન્વાખ્યાન (d) રણયજ્ઞ